

**OCENA OBSZAROWA JAKOŚCI WODY
PRZEZNACZONEJ DO SPOŻYCIA PRZEZ LUDZI W 2023 r.
na terenie gminy Stare Miasto**

Na podstawie § 23 rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. poz. 2294) Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Koninie w oparciu o wyniki prowadzonej w ramach nadzoru bieżącego kontroli przestrzegania przepisów określających wymagania higieniczne i zdrowotne dotyczące wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi dokonuje oceny obszarowej jakości wody **na terenie gminy Stare Miasto**.

1. Wodociągi publiczne zaopatrujące gminę Stare Miasto.

W 2023 r. mieszkańców gminy Stare Miasto zaopatrywały 3 wodociągi publiczne tj. wodociąg publiczny Żychlin, Lisiec Wielki i Żdźary dostarczające zbiorowo wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi. Wodociągi publiczne Żychlin, Lisiec Wielki i Żdźary stanowią własność Gminy; administruje nimi Zakład Usług Wodnych Sp. z o. o. (ZUW) z siedzibą w Koninie. Na terenie gminy nie ma zarejestrowanych indywidualnych ujęć dostarczających wodę w ramach działalności gospodarczej lub w budynkach użyteczności publicznej, budynkach zamieszkania zbiorowego lub w podmiotach działających na rynku spożywczym.

Tabela 1. Wielkość produkcji wody oraz liczba ludności zaopatrywanej w wodę.

Lp.	Nazwa wodociągu publicznego	Wielkość produkcji wody m ³ /d w 2023 r.	Liczba ludności zaopatrywanej w wodę	Końcowa roczna ocena jakości wody w 2023 r.	Przekroczenia wartości dopuszczalnych/zalecanych parametrów
1.	Żychlin	1190,9	8990	warunkowo odpowiada wymaganiom	Mangan (77 dni)
2.	Lisiec Wielki	303,2	1750	odpowiada wymaganiom	Nie stwierdzono
3.	Żdźary	369,83	2170	odpowiada wymaganiom	Nie stwierdzono

2. Jakość wody oraz podejmowane działania naprawcze

Ludność gminy Stare Miasto zaopatrywana jest w wodę przeznaczoną do spożycia z ujęć wód podziemnych na podstawie ważnych pozwoleń wodnoprawnych; dla których ustanowione są strefy ochrony bezpośredniej. Proces uzdatniania wody polega głównie na napowietrzaniu filtracji (wodociąg publiczny Lisiec Wielki, Żdźary) oraz częściowej filtracji (wodociąg publiczny Żychlin)

w filtrach zamkniętych, wypełnionych złożem żwirowym. Dodatkowo woda poddawana jest dezynfekcji w sposób ciągły podchlorynem sodu.

Badania jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi w 2023 r. na terenie Gminy Stare Miasto realizowane były w ramach:

- kontroli urzędowej, prowadzonej przez Państwową Inspekcję Sanitarną w zakresie 2 monitoringów grupy B i 8 monitoringów grupy A dla wodociągu publicznego Żychlin oraz 1 monitoringu grupy B i 4 monitoringów grupy A dla pozostałych wodociągów;
- kontroli wewnętrznej, wykonywanej przez Zakład Usług Wodnych Sp. z o. o. w Koninie zgodnie z ustalonym z PPIS w Koninie harmonogramem poboru próbek wody na 2023 r. w zakresie:
 - 2 monitoringów grupy B i 8 monitoringów grupy A dla wodociągu publicznego Żychlin oraz 1 monitoringu grupy B i 4 monitoringów grupy A dla pozostałych wodociągów;
 - 8 dodatkowych badań mikrobiologicznych (liczba bakterii grupy coli i liczba bakterii *Escherichia coli*) oraz chemicznych (żelazo i mangan) dla każdego wodociągu;
 - monitoringu substancji promieniotwórczych.

Ocena jakości wody oparta jest o wyniki badań próbek pobranych w punktach zgodności tj. punktach czerpalnych wyznaczonych przez zarządcę wodociągów w stosunku do których deklaruje spełnienie obowiązujących wymagań.

Przeprowadzone badania jakości wody wodociągu publicznego **Żychlin** w terminie od 26.07.2023 r. do 10.10.2023 r. (tj. 77 dni) wykazywały **przekroczone stężenie manganu**. Z uwagi na nadmierne obciążenie SUW (brak urządzeń uzdatniających, duża liczba odbiorców) i planowaną budowę SUW w miejscowości Stare Miasto przy ul. Rumińskiej, do której sieci przełączona ma zostać część odbiorców sieci wodociągowej Żychlin - Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Koninie Decyzją Nr M/ON.HK/213/2023 z dnia 28.11.2023 r. stwierdził warunkową przydatność wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi w terminie do dnia 31.12.2024 r. przy zawartości manganu nie przekraczającej 70 µg/l.

Dla wodociągu publicznego **Lisiec Wielki** i **Żdźary** nie zachodziła potrzeba prowadzenia działań naprawczych.

W 2023 r. dla wodociągu publicznego Lisiec Wielki, Żdźary i Żychlin PPIS w Koninie wydał 2 decyzje stwierdzające przydatność oraz 1 decyzję stwierdzającą warunkową przydatność badanej wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (wodociąg publiczny Żychlin). Ponadto dla każdego wodociągu wydano 2 oceny okresowe jakości wody, zgodnie z § 22 cytowanego na wstępie rozporządzenia.

W 2023 r. nie zgłoszono do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Koninie żadnych interwencji dotyczących nieodpowiedniej jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi z obszaru Gminy Stare Miasto.

W 2023 r. przeprowadzono 3 kontrole w zakresie oceny stanu sanitarno-technicznego Stacji Uzdatniania Wody z uwzględnieniem prowadzonej kontroli wewnętrznej, dokumentacji SUW, prac konserwacyjno-remontowych oraz procesów dezynfekcji wody. Kontrole wodociągów nie wykazały nieprawidłowości.

3. Prowadzone postępowania administracyjne w zakresie jakości wody.

W 2023 r. nie prowadzono postępowania administracyjnego dotyczącego nieodpowiedniej jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi na terenie Gminy Stare Miasto.

4. Szacowanie ryzyka zdrowotnego konsumentów.

W przeprowadzonych badaniach jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi stwierdzono przekroczone dopuszczalne stężenie parametru mangan, który obok żelaza należy do najczęstszych zanieczyszczeń wód podziemnych, do których przenika z warstw geologicznych. W trakcie ujmowania, uzdatniania i dystrybucji wody dochodzi do wytrącania się manganu w formie nierozpuszczalnych osadów czarnej barwy. Osady te odkładają się na wewnętrznej powierzchni przewodów wodociągowych. W wyniku gwałtownych zmian warunków przepływu i ciśnienia w instalacji osady te mogą ulegać okresowemu naruszeniu i zerwaniu, przyczyniając się do wzrostu stężenia manganu w wodzie i w konsekwencji negatywnie odbieranych przez konsumentów zmian organoleptycznych wody, głównie wzrostu jej barwy i mętności ale także smaku i zapachu. Nie wiąże się to z bezpośrednim zagrożeniem dla zdrowia ludzi w przypadku, gdy wzrost stężeń manganu nie osiąga znacznych i bardzo wysokich wartości, w szczególności gdy nie przekracza 400 µg/l.

5. Wnioski

W 2023 roku mieszkańcy gminy Stare Miasto byli zaopatrywani w wodę bezpieczną dla zdrowia, wolną od mikroorganizmów chorobotwórczych w liczbie stanowiącej potencjalne zagrożenie dla zdrowia ludzkiego oraz wolną od substancji chemicznych w ilościach zagrażających zdrowiu. Woda przeznaczona do spożycia przez konsumentów nie stanowiła ryzyka dla ich zdrowia.

Nie odnotowano przypadków chorób wodozależnych, nie wpłynęło żadne zgłoszenie dotyczące reakcji niepożądanych związanych ze spożyciem wody.

Prowadzony w 2023 r. nadzór nad obiektami wodnymi wskazuje na konieczność modernizacji Stacji Uzdatniania Wody w Żychlinie z uwagi na pojawiającą się okresowo ponadnormatywną zawartość manganu zarówno w wodzie wychodzącej z SUW, jak i w wodzie u odbiorców. Planowana budowa SUW w Starym Mieście ma docelowo odciążać SUW w Żychlinie poprzez przełączenie części

mieszkańców gm. Stare Miasto w sieć nowego wodociągu. Należy mieć jednak na uwadze, że jeśli przełączenie części odbiorców wody w sieć nowego wodociągu nie wpłynie na obniżenie manganu w wodzie przeznaczonej do spożycia przez ludzi konieczna będzie modernizacja SUW Żychlin poprzez wyposażenie istniejącego układu technologicznego w urządzenia uzdatniające, których na chwilę obecną w tym układzie brak (uzdatnianiu podlega zaledwie 10 % wody ujmowanej).

.....
Podpis PPIS w Koninie

Otrzymują:

1. Wójt Gminy Stare Miasto (ePUAP: /3010112/SkrytkaESP)
2. a/a ON-HK.

A.R.